

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr., za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gid. — Za oznanila se plačuje od št. stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Slovenski jezik in Orijent.

Orijent, ki je nekdanj bil za nas deveta dežela, „globoka Turčija“, o kateri naše narodne pesni pripovedujejo, da je bog ve kje daleč tam dole, primeknila sta se nam celo blizu. Parobrodi, železnice, telegrafi, kupčija in druga občila potegnili so Orijent v naše najbližnje sosedstvo. Naše občenje z njim prihaja vsak dan širje in intenzivnejše. In ako bog da, se bo denes ali jutri velik kos evropske Turčije od Orijeanta odtrgal, in nemara še celo z nami v eno državno telo zedinil. Izmej evropskih jezikov sta denes v Orijeantu najbolj razširjena grški in jugoslovanska narečja, bolgarski in srbo-hrvatski. Brez znanja enega ali drugega teh jezikov je nemogoče denes po evropske Turčiji potovati. Inostrani turisti ne vzemo si na Turškem turškega tolmača, nego slovanskega ali grškega. Slovenci, ki so kedaj v Bosni bili, nam bodo pritrtili, da so se s slovenščino prav lahko s tamošnjimi prebivalci sporazumevali. Kupčija navaja slovanske obrtnike na jugovzhod, in samo v prav malej meri na sever in zapad. Na Nemškem in Italijanskem je slab somenj za slovanske obrtnike. Tamošnje konkurencije ne morejo naši izdelki lahko zvladati. Somenj za slovanske obrtnike jo samo Orijent, in zavoljo tega bi se morala slovenščina po naših srednjih učiliščih uže iz gmotnih ozirih bolje negovati, nego se faktično neguje. Nemškutarški otroci bodo denes ali jutri svoje kratkovidne stariše še proklinjali, da jih niso pustili slovenščine učiti se. Navadno se reče, da se more s znanjem nemškega jezika celi svet prehoditi. Vsak pameten ve, da to nij res. „Največ sveta sliši otrokom Slave“. V Orijeantu se sliši prav redko nemška beseda,

tako redka, kakor na pr. španjsko po slovanskih pokrajinah. K večjemu zna nemški jezik kak iz „rajha“ pritepen jud in sploh se ima na Orijeantu vsak nemški govoreči za „čifuta“ (juda). Pisec tega je imel večkrat priložnost občiti z mohamedanskimi romarji — če se sme ta beseda vpotrebti — iz Arabije, Perzije, Beludjistana, da! celo iz vzhodne Indije, potujočim na grob glasovitega mohamedanskega svetnika Gul-babe v Budim-Pešti, in vsak njih je znal kolikor toliko če več ne, vsaj nekoliko najpotrebnejših fraz, v hrvatsko-srbskem jeziku. To v dokaz, kako potrebno je znanje jugoslovanskih narečij v Orijeantu. Po slovanskih srednjih učiliščih goji se denes učenje taljanščine, francoščine in angleščine. Mi ne zanikujemo važnost teh jezikov, vendar pa naglašujemo, da je znanje slovenščine in hrvatsko-srbske za našo mladino večje praktične vrednosti. Znanje taljanščine, francoščine, angleščine je denes v modi, ter dá dotičnemu, ki jih parlati zna, samo neki prazni zvanjani blišč, koristi pa strašno malo. Našoj mladini se v glavo vbijajo vsakovrstni jeziki, s katerimi ne ve nazadnje kaj početi. Naš mladenič pride iz srednjega učilišča in v pravem pomenu besede ne zna noben jezik govoriti; ne zna nemški, ne zna latinski, ne zna grški, slovanski pa še naj manj. Jezično vprašanje razpravljalo se je spet zadnjega zasedanja v Kranjskem deželnem zboru, in spet so vlada in nemškutarji pokazali, da jim nij za nič drugo, nego za zgoljno germanizacijo! Bilo jim na čast, nam nij niti v duševno niti gmotno korist!

Pa ne samo gmotni obziri vojujejo za znanje katerega koli jugoslovanskega narečja, nego tudi politični. M. j. Donavo in jad-

ranskim morjem vklicil se je embrio samostalne jugoslovanske države. Ta ideja je prešla v krv in v mišljenje jugoslovanskih narodov, ter se bo širila in rastla, dok svojega cilja ne doseže. Kdor te ne vidi in čuti, je ali slep, ali pa hotomice neče videti, kar je na belemu danu.

Slovenski dijaki, vam pa zadnje besedo! in ta je: ne zametujte materinščino, in če jo iz šole rivajo, negujte jo doma v svojej kamrici. Saj smo na zadnje glede znanja slovenščine vsi samouki.

V Zagrebu 22. maja 1875. —r—

Kranjski deželni zbor.

(XII. večerna seja. Konec.)

Poslanec Horak: Jaz kot obrtnik se morem povprašati, kaj pa nam daje država? Druzega nič ko dan za dnevom nam večje davke naklada. Edina naša obrtniška šola, v katero hodi 40 do 50 obrtniških učencev, ne koristi nam nič, ker se podučuje v nemškem jeziku in se razen tega predavajo same nepraktične reči, ki obrtniku v življenji nemajo kaj hasniti. Slovenski jezik se na obrtniški šoli od nemških profesorjev na nersamen način zatira, kajti fantom, ki so se oglasili v materinem jeziku, pokazali so vrata. Gospoda moja, če se tako dela, da se zabranjuje slovanskemu učencu edino sredstvo, ki ga obudi, da se kaj nauči, namreč materini jezik, kaj nam potem take obrtniške šole koristijo.

Kaj pa hoče vlada s tem, da vedno bolj skuša širiti germanizacijo, kaj pa je dosegla s tem, ko Slovane skuša germanizirati uže več sto let? Nič v primeri k žrtvam, ki so se za germanizacijo uže prinesle. Jaz bi rekel, da ne le, da država po germanizaciji

Listek.

Zarubljeni.

Pri peči leži na klopi po trebuhu, ter podprtima komolcema oslanja ob dlani suha lica.

„Jutri pa pridejo berič in škrije, pa nam prodad' živinče, ter nas iztepó iz hiše ven na mraz.“

„Saj si tako hotel. Po grlu si pognal svoje, — ne ti nijsi nič imel, — v danko si spravil moje premoženje. Jutri pojdeva od tod, jaz in dete; ti pa kar hočeš.“

„Vrag vaji“ . . . čuje se izza stisnenih zob na klopi pri peči, izza mize v kotu pa jok . . .

In res so prišli drugo jutro zgodaj. Sodnijski komisar, majhen, mlad, grbast možiček s kozjo, uže na pol osivelo brado, dobro zavít v star plašč, se pripelje na vo-

ziči. Sodnijski sluga, ki bode ponudbe za zarubljene stvari klical, pa stopi v istem trenutku iz edine gostilne v mali vasi. Vidi se mu, da je, čakaje gospoda komisarja, pil žganje, saj bi sicer ne mogel dovolj močno kričati: „kdo dá več.“

Pred hišo zarubljenega uže čakajo kupci, možje iz vasi, — ne — iz domače, teh ne bode nihče dražil, smili se jim in bojé se ga. Oni dolgi mož v novem kožuhu jih je pripeljal iz sosednje doline. Čakal ga je dolgo, zarubljenca, skoro dve leti za najemnino od par njiv okrog kočé. Pa najemnino nij bilo. Da — ko bi žgane vode ne bilo, lahko bi bila najemnina lastna hiša in vrt krog nje. Pa kaj se hoče, ko je pa žganje tako dobro. Tožiti ga je moral in odpovedati mu najem. Potem mu je dal zarubiti volička in kravico, denes pa je pripeljal tri možé, da bodo kupovali, ter koj plačali.

In gredo v hlev. Voliček je suh, kra-

vica tudi; vendar šta oba skup še enkrat toliko vredna, nego ima terjati dolgi mož v novem kožuhu. Berič zakliče ceno. Zarubljenec, naslonen s hrbtom na jasli, roke v žepih, hudo gleda po ónem, ki bi hotel kaj obljubiti. „Jaz dam polovico za kravo,“ — „in jaz za voliča,“ oglasita se zaporedom dva glasova, „Kdo dá več? ne dá nobeden več? h párvim, drugm, — trek.“

Dražba je končana. Komisar spravi naštetí denar in živinčeti koracáti za novima gospodarjema.

„Sedaj pa spravi iz kočé, če imaš kaj, bodemo zaprli in ključ vzamem soboj,“ pravi dolgi mož.

„Nij treba, le vzemi ključ, tebe pa hudič“ — odgovori srpim pogledom zarubljenec, ter se obrne po stezi za kočó proti gošči. Žena nij čakala dražbe, še pred prihodom komisije je odšla. Kam?

Večer tistega dne je v vasi go-
priče
sr

nij nič doseгла, ampak jaz trdim, da si je še mnogo škodovala. Kaj bi lahko imeli izobraženega obrtništva, ki bi po razširjenem delu donášalo državi mnogo koristi, ko bi se bili naši obrtniki v šolah, mesto, da so se njim v glavo ubijale same nemške besede, katere so prav mnogi hitro pozabili, učili se praktičnih vednostij. Pa to je vladni princip in tako se dela povsod, kjer so Slovani. Res, v Kini in v Japanu bi se vsak smijal, če bi mu povedal, da je v sredini Evrope država, kateri se Avstrija pravi in v katerej je na krmilu vlada, ki ima to za glavni princip, da materini jezik državljanov povsod z nogami tepta in jim tuj jezik usiljuje, zraven pa se vsak dan širokousti, da je liberalna in svobodnostna! (Dobro, dobro!)

Govornik končno nasvetuje, da se naj tudi na obrtniški šoli večji ozir jemlje na slovenski jezik.

Vladni zastopnik g. Hočevar po svojej birokratičnej navadi vsa fakta taji, katera so govorniki narodne stranke navedli. O zahtevanju dr. Zarnikovem, naj bi se napravila narodnostna postava, pravi, da do zdaj še nij potrebe „Bedürfniss“ za tako postavu (oho!) in da §. 19 drž. postav popolnem zadostuje. (!) Da bi vlada germanizirala, pravi vladni mož, to očitaneje gosp. Horaka nij utemeljeno, „entbehrt jeder Begründung.“ (Čudni možje to!)

Dr. Schrey ponavlja staro frazo, da je dr. Bleiweisov postavni načrt „Zwangsgesetz“ torej neizvedljiv. On pravi, da le stariši imajo pravico o narodnosti svojih otrok določiti. Tudi nijso na realki take okoliščine, da bi bilo te postavne treba, saj nij nobenih pritožeb.

Potem se ta dr. Schrey, ki kakor smo se v deželni zboru prepričali, slovensko niti brati ne zna, spušča v kritiko slovenskega jezika. Kakor da bi hribovsk kmet o §§. govoril. On pravi, da je jezik slovenski malo omikan in težaven.

Poročevalec dr. Bleiweis: Truden večletnega pravdanja za pravice slovenskega naroda bodem, ker so uže govorniki nasprotne stranke poudarjali, da čas je denar, akoravno so se te prislovice malo držali, le na kratko na opazke protigovornikov odgovoril. Naglašalo se je v debati od nasprotne strani, da postava, katero obravnavamo, je „ein Zwangsgesetz“. Jaz rečem, da je le „ein Nothwehrgesetz“.

Koča — prejšnje bivališče zarubljenca je pogorelo do tal. Nihče nij branil. Sosedje so stali okrog in le toliko pazili, da se ogenj nij razširjal na njihova poslopja.

Uganili so kmetje, da je zažgal prognani, in rekli, da koče gospodarju nij škoda.

Štirinajst dnij pozneje pa sta prignala žandarma z nasajenimi bodaki v mesto moža, vsega pobitega po obrazu in raztrganega. Branil se jima je. Obsojen je bil za veliko let v težko ječo. Mladi mož je še bil takrat komaj pet let oženjen. Sin bogatega kmeta v isti vasi, ki je tržil z vinom. Dobro je nesla vinska kupčija, a mož se je bil prevzel, hotel je naenkrat velik kup bogatstva. Podal se je v negotove barantije, ter zastavil, vse, kar je premogel. Dvakrat so izpodletele — in mož je komaj toliko imel, da ie plačal — izgubo. Od žalosti je umrl.

Saj veste, da Slovenec je potrpežljiva duša in molčali smo dolgo, tako dolgo, da so naš slovenski jezik popolnem iztirali iz realke, potem pa smo rekli, to je le preveč in prišli smo s postavo, ki ne odločuje družega, kakor kar je povsod samo ob sebi razumljivo, celo na Turškem, samo pri nas ne. Gosp. Dežman je kritiziral postavu, no njemu odgovarjam, da bi se od njega pač botanike učil, nikoli pa ne postav delati. Dežman je na dolgo in široko pripovedoval, kako se je postava v šolskem odseku obravnavala, in meni očital, zakaj sem bil jaz tako molčeč in nijsem nič povedal. Jaz pa njega vprašam, kdaj so pa gospodje iz finančnega odseka povedali, kaj so tam kuhali? Res je, da smo dolgo debatirali o postavi, ali vendar se nij našel noben Salomon, ki bi jo bil mogel popraviti.

O glasovitem §. 19. ne govorim nič. Kar je g. Dežman rekel, da smo tako dolgo molčali, ima v tem svoj uzrok, ker smo utrujeni boja in od te vlade ne pričakujemo prav nič. Vladni zastopnik g. Hočevar trdi, da vlada neče germanizirati, a minister Stremayer pa je drugih mislij, kajti ko je bil v Ljubljani, je vedno le govoril „von der deutschen Realschule“. Vlada nam itak neče dati, ne univerze, ne pravoslovne akademije, ne gimnazij. Bukovini pa se je precej dovolila univerza. Nam se neče dati nič, v Bukovini pa se siplje denar, samo, da se širi germanizacija. (Klici: Res je! Res je!) V našej realki je zdaj nemščina materini jezik, italjanščina obligaten, slovenščina pa neobligaten jezik, tako da smo postali tujci na lastnej zemlji. (Dobro!). Govornik potem po številkah navaja, kako je ravnatelj na realki od l. 1872 zmirom Nemce iz Slovencev in Lahov delal in dokazuje, da ne gre vselej, da bi vsaki starši določevali narodnost svojih otrok. Dr. Schreyu pravi, da nij on tist mož, ki bi bil zmožen slovenski kritizirati, to bode menda sam čutil! (Velik smeh). Gospod Dežman se je skliceval na neki epos, naj njega opomnim na lepo pesmico, on mi jo je izročil za prvi moj koledar, on sam uže ve kako se jej pravi, (Proklete grablje! Ured.).

Če se nam ugovarja, da smo iz okvira dež. zbora stopili „aus dem Rahmen“ ko obravnavamo to postavu je to fraza, gotovo pa je, da hočemo po tej postavi potegniti slovenski jezik zopet „in den Rahmen“ kamor po pravici gre (Živa podoba.)

Sinu nij pustil nič, nego navado, dobro jesti in piti. Po očetovi smrti je vzel sin za ženo deklico, katero je „rad videl“ in ki ga je zopet „marala.“ Imela je malo premoženja. On je to malenkost pognal; za početka je srkal sladki trtni sok, pozneje debelo požiral žganje. Delal nij; vsaj nij bil vajen. Iz maščevanja je svojemu upniku hišo požgal. Zato je sedel deset let v ječi. Pa je bil trden in prestal jih je.

Izpustili so ga in se denarje je dobil soboj, kar si ga je z delom v kaznilnici prislužil. Bilo je se vé da malo, a dovolj za čas, dokler bi si poiskal poštenega zaslužka. Pa tega nij iskal.

Zadnjih pet let je bil skupaj zaprt s človekom, ki je bil tat iz navade. Spuščena sta bila slučajno oba en dan. Kdo bo delal, če se lože in več lahko — ukrade? — In sta šla krast.

Pri glasovanji se Dežmanov predlog zavrže.

V specialnej debati govori dr. Razlag — proti §. 1. postave. On pravi, da je v protivji §. 19. državnih osnovnih postav in da to ne gre, da bi se fantje, ki nijso naše narodnosti pa so na Kranjskem rojeni, silili, da se uče našega jezika. Govornik misli, da naj bi končno odločeval o narodnosti deželni šolski svet. V obče pa tako ta postavni načrt potrjen ne bode. Govornik izjavi, da bode proti glasoval.

Pri glasovanji se vendar §. 1. in vsi drugi paragrafi postave sprejmo, in ko je dr. Razlag za resolucijo govoril, tudi ta. Potem se odobri postava v tretjem branji.

Poslanec Murnik poroča v imenu gospodarskega odseka o predlogu poslanca dr. Razlaga za podporo mladeničev iz Kranjskega za poduk v rezlanji lesa v Berchtesgaden in nasvetuje, da se izroči deželni odboru v preudarek, čemur zbor pritrdi.

(XIII. seja.)

Dr. Poklukar poroča v imenu finančnega odseka o napravi nove zdravnišnice za blazne in stavi sledeče predloge:

1. Deželni odboru se naroča potrebno učiniti, da se nova zdravnišnica za blazne kar pred, vsakakor pa do novembra 1878. leta napravi.

2. Pri tem se ima deželni odbor pred vsem na porabo poslopij in zemljišč sedanje deželne prisilne delavnice v ta namen ozirati.

3. Ako bi se omenjeno zemljišče v ta namen ne moglo pridobiti ali ne dalo dobro obrniti, — ima deželni odbor s posebnim ozirom na V. Krisper-jevo ponudbo in kolikor mogoče varovaje deželni zaklad preskrbeti nakup primerne zemljišča in to v potrjenje predložiti deželni zboru.

4. Tudi ima deželni odbor deželni zboru v prihodnjem zasedanji v konečni sklep predložiti načrt in proračun stroškov za te stavbe in notranjo opravo.

Dr. Bleiweis govori proti predlogom finančnega odseka. Vprašanje, katero se zdaj obravnava je jako važno, v finančem in zdravstvenem oziru. Odsek priporoča prilno delavnico za blaznico, ali prisilnica pač za ta namen nij. Govornik potem z zdravniška stališča dokazuje nesposobnost prisilne delavnice za norišnico in priporoča nakup V. Krisper-jevega posestva za ta namen.

Hiša bogatega kmeta stoji na konci vasi. Tja notri sta vlomila. A nijsta nič odnesla. Pastir ju je slišal in opazil. Šel je buditi hlapca. Ta dva vzameta kole in zasačita tatova. Dobro sta ju namlatila. Eden je vendar ušel, drugi je obležal z ubito črepino. Dekla pride zraven, pa mu posveti z svetilnico v obraz. Poznala ga je, pa nij povedala nikomur. Rakev zanj je pa plačala in „gospoda,“ da so ga dostojno pokopali. In za pogrebom je šla, ter peljala sinka soboj.

Šla je potem proč, služiti v drugo vas. Sin je služil še en čas za pastirja v isti hiši, potem za hlapca: pa mu nij bilo všeč. Šel je v vojake, ter se tam naučil pisati in brati. V vojski je zgubil tri prste na levi roki. Odpustili so ga. Sedaj je brič, ter kliče: „kdo dá več?“ in žganje pije.

Vladni zastopnik Widmann dvomi, da bi vlada zdaj ko hoče prevzeti prisilne delavnice v svoje oskrbnitvo in ima namen zidati še nove prisilne delavnice, dovolila, da bi se prisilna delavnica v norišnico spremenila. Treba bo na vsak način, da deželni zdravstveni svet izreče svoje mnenje, ali je poslopje sposobno za ta namen ali ne; po njegovem mnenji nikakor nij.

Baron Abfaltrern zagovarja nasvete finančnega odseka. On pravi, kranjska dežela nema razpolagati z velikim imenjem, da bi mogla napraviti izgledno zdravnišnico za blazne, kakor jo zdravniki žele, katerim pa itak ne moremo ustreči, kajti ti možje so brezobzirni v svojih zahtevah in ne pomislijo, da dežela ne more ustanovljati naprav s tako velikimi stroški. Res je, da ne bode blaznica v prisilni delavnici izgleden zavod, ali za finančialne moči dežele bode zadostna kajti nemški pregovor pravi: „Man muss sich strecken nach der Decken“! V obče pa misli govornik, da ne bode težko pridobiti zemlje od sosednjega baron Kodljevega posestva, čeravno je fideikomis, ker to je vse eno, ali leži založen denar, ali pa se ima posestvo.

Ko je še poročevalec dr. Poklukar zagovarjal nasvete odsekov, sprejmó se.

Poslanec Graselli poroča v imenu finančnega odseka o vladnej predlogi gledé oddaje prisilnih delavnic v državno upravo in stavi sledeče nasvete:

I. Očrtki o prisilno-delavnih (poboljševalnih) zavodov prevzemani v državno upravo se tako, kakor jih slavna vlada predlaga, ne sprejmó.

II. Deželni odbor je pooblaščen, da nadaljuje s sl. vlado razprave gledé izročitve deželne prisilne delavnice, in ima nalog, da pri tem na sledeče točke ozir jemlje:

1. Če je imovina, v kateri je zdaj prisilna delavnica, pripravna za deželno norišnico, naj se deželni odbor pogodi s sl. vlado, da se ta imovina oprosti namena za prisilno delavnico.

2. Če bi poraba tega poslopja za deželno norišnico ne bila mogoča, naj deželni odbor za deželno premoženje, katero bode prešlo državi v svojino, t. j. za nepremično imovino, spadajočo k zadnji deželnej prisilnej delavnici pri sl. vladi primerno povračilo doseže.

3. Inventarske stvari deželne prisilne delavnice se morajo vsakako shodno obrniti na korist deželnemu zakladu.

4. Razen zavez nasproti dejansko služočim ljudem zdanje deželne prisilne delavnice prevzame država tudi dolžnosti, kar se tiče dozdanje uprave, namreč pokojnine, opravnine in miloščine.

5. Če država imovino spadajočo k zdanjej deželnej prisilnej delavnici prevzame naj oddelek norišnice, ki se zdaj v prisilni delavnici nahaja, do konca petletne dobe, za katero je sl. c. kr. ministerstvo notranjih zadev z odlokom od one 27. maja 1873. l. št. 4294. prijavljenim z dopisom sl. deželne od dne 30. maja 1873. l. št. 4018, vmeščenjem omenjenega norišničnega oddelka dovolilo, to je, da do novembra meseca 1878 leta tam ostane.

III. Deželni odbor bode v prihodnjem zasedanji o teh razpravah deželnemu zboru poročal in v potrjenje predložil njihov eventualni vspeh.

Vladni zastopnik vitez Widman izjavlja, da ministerstvu ne bode mogoče pri državnem zboru priporočati, da bi se dežele, katere imajo poslopja za prisilne delavnice, odškodovale.

Poročevalec Graselli naglašá, da je poslopje prisilne delavnice deželno premoženje in da bi bila kranjska dežela nasproti drugim deželam, ki nemale prisilnih delavnic, na velikej škodi. Opravičeno je tedaj popolnem, da deželni zbor za deželno svojino odškodnino zahteva.

Vsi predlogi finančnega odseka se potem sprejmó.

(Konec prihodnjič.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. maja.

Ker je *Banhan* odpravljen z ministerskega stola proč tja, kamor mora prej ali slej vsa „ustavovera“ očita celo „Neue Freie Presse“ ministerstvu, da je besedo prelomilo, ker je iz Auerspergovih ust tolikokrat svojo solidarnost naglašalo namreč, da je eden za vse in so vsi za enega. Kako veljavo ima vlada, katerej njeni organi take reči očitajo.

Novo imenovani minister kmetijstva, gr. Jeronim *Mansfeld*, je sedaj glavni predmet razpravljanj vseh nemških novin. Vsi se čudijo in povprašujejo, kako je postal ta maloznani grof Mansfeld ud ministerstva, ki so ga morali še le iskati v gotajskem koledaru in so našli, da novi minister nij še 33 let star, in da je huzarski ritmajster v rezervi. Ker do sedaj nij bil še za poslanca v državnem zboru, ne mogó ustavoverni listi nže sedaj določiti, ali ga imajo uvrstiti med svoje, ali ne. Da je minister postal, zahvaliti se ima svojemu svaku predsedniku ministerstva, Adolfu Auerspergu in predsedniku gospodske zbornice, knezu Karlu Auerspergu, ker imajo vsi trije za žene dame iz grofovske rodovine Festetič-Talno. — Grof Mansfeld in ogerski finančni minister Szell sta gledé starosti najmlajša ministra v Evropi. — Tu je zopet dokaz, da nemška stranka nema nobene veljave, nego da odločujejo drugi krogi.

Graški „Volksblatt“ poroča, da je namestnik Kübek bil pri don Alfonzu in mu je izročil jako milostno ročno pismo cesarjevo.

Ogerski zbor bode menda denes končan in je gibanje za nove volitve uže živo.

Vnanje države.

Rusija se baje hoče glede katoliško-političnih vprašanj z Rimom pogoditi v smislu večje svobode katolikov v Rusiji. Poljski škofje bodo odslej smeli naravnost dopisovati si in bode samostalno svoje škofije upravljali.

V *Švajci* je bilo včeraj veliko narodno glasovanje o vprašanji, ali se uvede civilni zakon, in tem, kdo v občini sme glasovati. Proti temu postavama se vé da, so rimski ultramontanci in protestantovski popje uže iz stanovske koristi.

Belgijske sodnije so necega Duchesne, kateri je baje nameraval Bismarka umoriti, kakor so nemške novine pravile, za nekrivega izpoznale.

Domače stvari.

— (Dr. Karel Koceli) se je naselil kot advokat v Krškem in je te dni v Novem mestu prisegel. Mi želimo in upamo, da bo mož svojizredno bogati talent in svojo delavnost založil tudi svojemu slovenskemu narodu na korist in obrambo domovinske stvari.

— (Imenovane). G. dr. J. Sajicu, finančnemu svetovalcu priljubljanskej finančnej prokuraturi je podeljen naslov in značaj višjega finančnega svetovalca.

— (Reservisti), sedaj k vojaškim vajam poklicani, ki so več nego 2 leti služili, bodo odpuščeni 4. junija domov.

— (Narodna čitalnica Črnomeljska) napravi 30. maja t. l. pevski večer. Program je: 1. Iz opere „Giroflé-Girofla“, igra na glasoviru. 2. Fr. Grbič: „Mojemu rodu.“ poje moški zbor. 3. Dav. Jenko: „Kam?“ tenor solo i glasovirom. 4. „Plave oči“, kvartet. 5. Deklamacija. 6. Iz opere „Undine“ 3. del, poje mešani zbor, tenor i sopran solo i glasovirom. 7. A. Förster: „V tihi noči“, kvartet. 8. A. Nedvéd: „Želje“, bariton solo. 9. F. B. Vogel: „Cigani“, zbor i tenor solo. 10. „Molitev“, bas solo. 11. „Na straži“, moški zbor, bariton solo. Začetek točno ob 1/2 9. uri zvečer. Vstopnina za nedruštvenike 40 kr. Zabava v dvorani, kjer bode i vsa postrežba.

— (Na Dunaji) ima slovanska beseda in slov. pevsko društvo v četrtek 27. t. m. shod v Dornbachu.

— (Nekov Aleksander Ritter v. Hofer), ki je po Notranjskem potoval kot prihodnji urednik „Laib. Tagblatta“ in prihodnji nadomestovalec g. Spitalerja, obsojen je bil te dni na Vrhniki na 4 dni zapora zaradi sleparije.

— (Od Vrhnike) se nam poroča: 22. t. m. je Golobov mladi mlinarski pomočnik v vodo skočil in smrt našel. Govorica je, da so mu bili Vrhniki fantje obljubili natepsti ga, in da si je iz strahu pred tepežom smrt naklonil.

— (Pobegnilo je 5 ujetnikov) minoli torek zjutraj iz zapora okr. sodnije v Škofjeh Loki. Ujetniki, katerim se do sedaj nij še prišlo na sled, so jako nevarni ljudje.

— (Policajsko). Binkoštni ponedeljek je slavil nek trgovec v svojih sobah malo domačo veselico, h kateri je bil povabil nekaj odlične gospode. Razume se, da petja, malega plesa in igranja na glasoviru tudi nij manjkalo. Ker je bilo zelo soparno so bila okna, z izgledom na glavni trg, odprta. Kar o polu noči pribrumó v salon, torej v privatne prostore, policaji, rekoč, da veselica moti nočni mir, da je prepovedano vse to itd. — Gostje z hišnim gospodarjem so baje ekspedirali celo stražo po stopnicah.

Razne vesti.

* (Velikanski požari.) Iz Novega Jorka v Ameriki se poroča, da je v srednji Pennsilvaniji pogorelo veliko gozdov in dve mesti. Škode je nad dva milijona. — V nemškem Manjcu pak je 23. t. m. pogorel kolo-dvor in veliko blaga zgorelo.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraščeni i otrocih brez medicín in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živecih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicíne, mej njimi spri-

